

UZASADNIENIE

W pozwie z dnia 21 lutego 2017 roku powód **R. S.** reprezentowany przez pełnomocnika radcę prawnego J. S., wystąpił o zasądzenie od pozwanego (...) **Spółki Akcyjnej z siedzibą w W.** kwoty 80.000 złotych z ustawowymi odsetkami od dnia 30 maja 2016 roku do dnia zapłaty tytułem zadośćuczynienia za śmierć ojca – na podstawie art. 448 k.c. w związku z art. 24 § 1 k.c. i zasądzenie od pozwanego na rzecz powódki kosztów procesu według norm przepisanych, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

(k. 3-5)

W odpowiedzi na pozew z dnia 20 marca 2017 roku pozwany (...) **Spółka Akcyjna z siedzibą w W.** reprezentowany przez radcę prawnego K. H. nie uznał powództwa i wniósł o jego oddalenie, zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Strona pozwana podniosła następujące zarzuty: zarzut przedawnienia roszczenia, zarzut przyczynienia się poszkodowanego do zaistnienia zdarzenia, zarzuty rzeczy ugodzonej w przedmiotowej sprawie i zarzut wygórowanego znacznie żądania, biorąc pod uwagę okoliczność, że od wypadku upłynęło już prawie 10 lat.

(k. 28-35)

Ostatecznie na rozprawie w dniu 28 kwietnia 2017 roku pełnomocnik powoda poparł powództwo, zakwestionował podniesione przez pozwanego zarzuty przyczynienia się zmarłego do zgonu, powagę rzeczy ugodzonej, podnosząc iż roszczenie o zadośćuczynienie jest odrębnym roszczeniem zaś przedmiotem ugody było odszkodowanie i renta.

Pełnomocnik strony pozwanej wniósł o oddalenie powództwa i zasądzenie kosztów postępowania według norm przepisanych, podtrzymał wszystkie zarzuty w tym zakwestionował wysokość dochodzonej kwoty tytułem zadośćuczynienia w sytuacji gdy od śmierci ojca minęło 10 lat.

(**dowód** : protokół z rozprawy z dnia 28 kwietnia 2017 roku stanowiska stron postępowania **k.69**)

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 1 września 2007 roku w P. K. P. kierując autobusem marki M. o nr rej. (...) naruszył zasady bezpieczeństwa w ruchu drogowym w ten sposób, że pomimo świadomości, iż stan techniczny pojazdu – niesprawny zamek drzwi tylnych prawych umożliwiający samoczynne otwarcie drzwi pod wpływem naporu lub uderzenia – zagraża bezpieczeństwu osób nim jadących kontynuował jazdę w wyniku czego pasażer tracąc równowagę podczas pokonywania łuku drogi uderzył w drzwi tylne prawe pojazdu samoczynnie powodując ich otwarcie.

W następstwie zdarzenia G. S. wypadł z autobusu na jezdnię, ponosząc obrażenia wskutek których dnia 6 września 2016 roku zmarł w szpitalu (...) w B. .

Postępowanie w sprawie postanowieniem Prokuratury Rejonowej w Toruniu z dnia 19 grudnia 2007 roku umorzono wobec nie popełnienia czynu zabronionego.

(okoliczności niesporne)

Zmarły w wyniku wypadku - G. S. był ojcem powoda.

(okoliczność bezsporna)

Pozwanego łączyła ze sprawcą wypadku umowa obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych.

(okoliczność bezsporna)

Powód reprezentowany przez (...) S.A. pismem z dnia 29 kwietnia 2016 roku zgłosił stronie pozwanej roszczenie w kwocie 100.000,00 złotych tytułem zadośćuczynienia za naruszenie dóbr osobistych w związku ze śmiercią ojca .

Decyzją z dnia 28 lipca 2016 roku pozwany odmówił wypłaty jakiegokolwiek kwoty na rzecz powoda, podnosząc , że szkoda była przedmiotem likwidacji w roku 2008, kiedy to na rzecz uprawnionych synów zostały wypłacone kwoty po 50.000 złotych zaś na rzecz żony zmarłego kwota 43.800 złotych .

(**dowód:** decyzja pozwanego z dnia 28 lipca 2016 roku i pismo do (...) S.A. w L. z dnia 29 kwietnia 2016 roku **k.9-13**)

Ugodą pozasądową zawartą w dniu 14 lipca 2008 roku pozwany zobowiązał się do zapłaty na rzecz powoda kwoty 50.000,00 złotych tytułem odszkodowania oraz wypłaty comiesięcznej renty w kwocie 250,00 złotych .

(**dowód :** ugoda pozasądowa zawarta w dniu 14 lipca 2008 roku **k. 47,48**)

G. S. był ojcem powoda w dniu śmierci miał 34 lata, a powód miał wówczas 9 lat. R. S. był związany z ojcem, spędzał z nim wolny czas, wspólnie chodzili do lasu, na spacer. Ojciec pomagał powodowi w nauce. Śmierć ojca była dla chłopca ogromnym przeżyciem, powód opuścił się w nauce, stał się bardziej nerwowy, nadpobudliwy, zmuszony był przez okres dwóch lat korzystać z pomocy psychologa.

Powód często wspomina ojca, uroczystości rodzinne z jego udziałem brak ojca odczuwa podczas świąt, uroczystości rodzinnych. Matka powoda wyszła po raz drugi za mąż i powód wychowywał się w rodzinie z ojczymem , który także zginął w wypadku .

(**dowód :** protokół z rozprawy z dnia 28 kwietnia 2017 roku zeznania świadka I. G. **k.67 v., 68**, zeznania świadka Z. W. **k. 68, 68 v.**, zeznania powoda **k. 68 v.**,)

Dokonując powyższych ustaleń faktycznych Sąd oparł się na dowodach w postaci przywołanych powyżej dokumentów stanowiących w istocie akta szkodowe PL 0003121216, a także zeznań powoda R. S. i zeznań świadków : Z. W. i I. G. .

Powyższe zeznania są wiarygodne, spójne, rzeczowe i brak jest podstaw do podważenia ich wiarygodności.

Świadkowie w/w dokonali oceny stanu psychicznego i emocjonalnego powoda po tragicznej śmierci ojca – G. S. oraz wpływu tegoż wydarzenia na jego dalsze życie .

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Powództwo zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z treścią art. 822 k.c. przez umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej zakład ubezpieczeń zobowiązuje się do zapłacenia określonego w umowie odszkodowania za szkody wyrządzone osobom trzecim, względem których odpowiedzialność za szkodę ponosi ubezpieczający albo osoba na rzecz której została zawarta umowa ubezpieczenia (§1).

Umowa ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej obejmuje szkody będące następstwem przewidzianego w umowie wypadku, który miał miejsce w okresie ubezpieczenia (§ 2).

Istota ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej wynikająca z art. 822 k.c. sprowadza się więc do tego, że w sytuacji zaistnienia szkód określonych w § 2 tego przepisu, zakład ubezpieczeń zobowiązuje się do zapłacenia odszkodowania osobom trzecim, względem których odpowiedzialność za te szkody ponosi ubezpieczający albo osoba, na rzecz której została zawarta umowa ubezpieczenia.

Odpowiedzialność odszkodowawczą z tytułu obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej reguluje natomiast ustawa z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczeń Komunikacyjnych (Dz. U. nr 124 poz. 1152).

W świetle art. 34 ust. 1 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych, który stanowi *lex specialis* do art. 822 § 1 k.c., z ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych przysługuje odszkodowanie, jeżeli posiadacz lub kierujący pojazdem mechanicznym obowiązani są do odszkodowania za wyrządzoną w związku z ruchem tego pojazdu szkodę, której następstwem jest śmierć, uszkodzenie ciała, rozstrój zdrowia bądź też utrata, zniszczenie lub uszkodzenie mienia.

Zgodnie natomiast z art. 35 cytowanej ustawy ubezpieczeniem OC posiadaczy pojazdów mechanicznych jest objęta odpowiedzialność cywilna każdej osoby, która kierując pojazdem mechanicznym w okresie trwania ochrony ubezpieczeniowej wyrządziła szkodę w związku z ruchem tego pojazdu.

W dacie zdarzenia posiadacz pojazdu, który spowodował wypadek komunikacyjny, był objęty ubezpieczeniem odpowiedzialności cywilnej przez pozwane towarzystwo ubezpieczeń.

Do wyrządzenia szkody G. S. doszło w następstwie ruchu pojazdu mechanicznego. Wobec powyższego, w ocenie Sądu w niniejszej sprawie zachodzą podstawy odpowiedzialności cywilnej sprawcy szkody na podstawie art. 436 § 1 k.c. w związku z art. 435 § 1 k.c.

Spełniona została także przesłanka, iż poszkodowany – ojciec powoda wskutek uszkodzeń ciała doznanych w wypadku komunikacyjnym zmarł.

Wobec powyższego pozwany co do zasady jest odpowiedzialny z tytułu szkody wyrządzonej powodowi .

W toku procesu pełnomocnik pozwanego podniósł **zarzut przedawnienia roszczenia** objętego pozwem wskazując, iż żądanie pozwu wynika z naruszenia dóbr osobistych, które to naruszenie nie stanowi przestępstwa, a co za tym idzie podlega ono przedawnieniu trzyletniemu. Naruszenie dóbr osobistych, z których powód wywodzi swoje roszczenie w jego ocenie nie stanowi przestępstwa , a zatem nie może znaleźć zastosowanie 10-letni termin przedawnienia tylko 3-letni termin przedawnienia roszczenia odszkodowawczego przewidziany w art. 442 §1 k.c., a zatem roszczenia powoda uległy przedawnieniu z upływem lat trzech od dnia dowiedzenia się o szkodzie i osobie zobowiązanej do jej naprawienia.

W ocenie Sądu w niniejszej sprawie brak podstaw do uznania zasadności zarzutu przedawnienia objętego pozwem roszczenia. Bezzasadność zarzutu przedawnienia wynika z regulacji zawartej w art. 442 (1) § 4 k.c. Zgodnie z powyższym przepisem przedawnienie roszczeń osoby małoletniej o naprawienie szkody na osobie nie może skończyć się wcześniej niż z upływem lat dwóch od uzyskania przez nią pełnoletności. Powód ma w chwili obecnej lat 19 wobec powyższego brak podstaw do uznania, iż roszczenie uległo wobec niego przedawnieniu.

Sąd uznał zatem podniesiony przez pozwanego **zarzut przedawnienia** za bezzasadny.

Nie jest również zasadny podnoszony przez pełnomocnika pozwanego **zarzut powagi rzeczy ugodzonej**. Zawartą ugodą sądową w dniu 14 lipca 2008 roku pozwany zobowiązał się do zapłaty na rzecz powoda kwoty 50.000,00 złotych tytułem odszkodowania oraz wypłaty comiesięcznej renty w kwocie 250,00 złotych. Ugoda pozasądowa nie zawierała rozstrzygnięcia co do zadośćuczynienia . Nadto ugoda ta została zawarta z naruszeniem art. 101 § 3 k.r.i o.p. Z treści tego przepisu prawnego wynika, że rodzice nie mogą bez zezwolenia sądu opiekuńczego dokonywać czynności przekraczających zakres zwykłego zarządu ani wyrażać zgody na dokonywanie takich czynności przez dziecko. Zezwolenia sądu opiekuńczego nie może zastąpić ocena sądu orzekającego w sprawie majątkowej. Postępowanie o udzielenie zezwolenia odbywa się w trybie postępowania nieprocesowego. U podłoża przepisu art. 101 § 3 KRO leży dobro małoletniego dziecka i ochrona jego interesów majątkowych. Zawarcie ugody zawierającej zarówno czynności przysparzające, jak i rozporządzające (zrzeczenie się wszelkich roszczeń w imieniu małoletnich dzieci przez ich matkę

w sprawie o odszkodowanie z art. 446 § 3 KC), należy ocenić jako czynność przekraczającą zwykły zarząd majątkiem małoletnich w rozumieniu art. 101 § 3 KRO. Czynność ta w istocie zagraża majątkowym interesom małoletnich powodów, gdyż pozbawia ich m.in. zadośćuczynienia, którego mogą dochodzić od strony pozwanej. (por. Wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi - I Wydział Cywilny z dnia 24 września 2014 r. I ACa 425/14)

Sąd nie przyjął także podnoszonego przez pozwanego **zarzutu przyczynienia się** zmarłego G. S. do zaistnienia przedmiotowego wypadku. W ocenie Sądu zachowanie poszkodowanego oraz okoliczność, iż w czasie wypadku znajdował się on pod wpływem alkoholu nie pozostaje w adekwatnym związku przyczynowym z powyższym zdarzeniem. Jak wynika z treści postanowienia Prokuratora Rejonowego w Toruniu o umorzeniu śledztwa przyczyną wypadnięcia ojca powoda z autobusu był niesprawny zamek tylnych drzwi pojazdu. Wobec powyższego brak jest podstaw do uznania, iż zachowanie G. S. polegające na przemieszczaniu się po autobusie w trakcie jazdy oraz okoliczność, iż poszkodowany znajdował się w stanie nietrzeźwości winna być kwalifikowana jako przyczynienie do powstania szkody.

Podstawę prawną żądania powoda stanowi norma **art. 448 k.c. w związku z art. 24 § 1 k.c.** Należy bowiem mieć na uwadze, iż zdarzenie, z którego powód wywodzi swoje roszczenie miało miejsce w dniu 1 września 2007 roku, a zatem przed wejściem w życie art. 446 § 4 k.c., który to przepis obowiązuje od 3 sierpnia 2008r. i wobec powyższego nie może on być podstawą rekompensowania krzywdy doznanej przez powoda w następstwie śmierci ojca. Sąd rozpoznający niniejszą sprawę podziela w pełni stanowisko wyrażone przez Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 22 października 2010r. wydanej w sprawie III CZP 76/10. Zgodnie z powyższą uchwałą więź rodzinna jest dobrem osobistym. Za jej zerwanie wskutek śmierci osoby bliskiej wywołanej przestępstwem członkom rodziny należy się zadośćuczynienie pieniężne.

W uzasadnieniu powyższej uchwały Sąd Najwyższy wskazał, iż „katalog dóbr osobistych określony w art. 23 k.c. ma charakter otwarty. W orzecznictwie i w piśmiennictwie przyjmuje się zgodnie, że ochroną przewidzianą w art. 23 i 24 k.c. objęte są wszelkie dobra osobiste rozumiane jako pewne wartości niematerialne związane z istnieniem i funkcjonowaniem podmiotów prawa cywilnego, które w życiu społecznym są uznawane za doniosłe i zasługujące z tego względu na ochronę. W judykaturze uznano, że do katalogu dóbr osobistych należy np. prawo do intymności i prywatności, płeć człowieka, prawo do planowania rodziny, tradycja rodzinna, pamięć o osobie zmarłej.

Trudno byłoby znaleźć argumenty sprzeciwiające się zaliczeniu do tego katalogu także więzi rodzinnych. Więzi te stanowią fundament prawidłowego funkcjonowania rodziny i podlegają ochronie prawnej (art. 18 i 71 Konstytucji RP, art. 23 KRO). Skoro dobrem osobistym w rozumieniu art. 23 k.c. jest kult pamięci osoby zmarłej, to - a fortiori - może nim być także więź między osobami żyjącymi. Nie ma zatem przeszkód do uznania, że szczególna więź emocjonalna między członkami rodziny pozostaje pod ochroną przewidzianą w art. 23 i 24 k.c.”

Wobec powyższego Sąd, podziеляjąc stanowisko Sądu Najwyższego zaprezentowane w cytowanej powyżej uchwale, uznał, iż najbliższemu członkowi rodziny zmarłego przysługuje na podstawie art. 448 k.c. w związku z art. 24 § 1 k.c. zadośćuczynienie pieniężne za doznaną krzywdę, gdy śmierć nastąpiła na skutek deliktu, który miał miejsce przed 3 sierpnia 2008r.

W świetle powyższych rozważań Sąd uznał powództwo w niniejszej sprawie za uzasadnione.

Na podstawie wskazanych powyżej przepisów kompensacie podlega doznana krzywda, a więc w szczególności cierpienie, ból i poczucie osamotnienia po śmierci najbliższego członka rodziny. Śmierć osoby bliskiej stanowi zwykle wielki wstrząs dla rodziny, a cierpienia psychiczne, jakie się z tym wiążą, mogą przybierać ogromny wymiar, tym większy, im mocniejsza była więź emocjonalna łącząca zmarłego z jego najbliższymi.

Ustalenie wysokości zadośćuczynienia powinno zostać natomiast dokonane z uwzględnieniem wszelkich okoliczności mających wpływ na rozmiar doznanej krzywdy oraz to, że zadośćuczynienie ma przede wszystkim charakter kompensacyjny i tym samym jego wysokość winna przedstawiać jakąś odczuwalną wartość (por. przykładowo wyrok

SN z dnia 12 kwietnia 1972 roku, II CR 57/72, OSNCP 1972, z. 10, poz. 183 oraz wyrok SN z dnia 24 czerwca 1965 roku, I PR 203/65, OSPIKA 1966, poz. 92).

G. S. był ojcem powoda w dniu śmierci miał 34 lata, a powód miał wówczas 9 lat. R. S. był związany z ojcem, spędzał z nim wolny czas, wspólnie chodzili do lasu, na spacer. Ojciec pomagał powodowi w nauce. Śmierć ojca była dla chłopca ogromnym przeżyciem, powód opuścił się w nauce, stał się bardziej nerwowy, nadpobudliwy, zmuszony był przez okres dwóch lat korzystać z pomocy psychologa.

Powód często wspomina ojca, uroczystości rodzinne z jego udziałem brak ojca odczuwa podczas świąt, uroczystości rodzinnych. Matka powoda wyszła po raz drugi za mąż i powód wychowywał się w rodzinie z ojczymem, który także zginął w wypadku.

Powyższe uzasadnia przyznanie powodowi stosownej kwoty tytułem zadośćuczynienia za śmierć ojca.

Mając powyższe na uwadze, kierując się opisanymi powyżej dyrektywami, Sąd uznał, iż wysokość należnego powodowi zadośćuczynienia winna wynosić **80.000 zł.**

Odsetki od zasądzonej kwoty tytułem zadośćuczynienia Sąd zasądził na podstawie art. 481 k.c. i zgodnie z żądaniem strony powodowej przyjął, iż pozwany powinien zlikwidować szkodę w terminie 30 dni od dnia otrzymania zgłoszenia szkody.

Zgodnie bowiem z art.14 ust. 1 ustawy z dnia 22 maja 2003 roku o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych na likwidację szkody i wypłatę świadczeń pozwany ma 30 dni. W dniu **29 kwietnia 2016 roku** pozwany powziął informację o szkodzie.

Zatem, biorąc pod uwagę upływ 30 dni na likwidację szkody, to jest od dnia **30 maja 2016 roku** pozwany pozostaje w zwłoce ze spełnieniem świadczenia i od tego czasu należą się odsetki ustawowe za zwłokę na podstawie art. 481 k.c..

Podstawę rozstrzygnięcia o kosztach procesu stanowił przepis **art. 98 k.p.c.**, zasądzając na rzecz powoda kwotę 9.417,00 złotych w tym kwotę 4.000,00 złotych tytułem opłaty sądowej od pozwu, 17,00 złotych tytułem opłaty skarbowej, 5.400,00 złotych tytułem kosztów zastępstwa procesowego, na podstawie rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności radców prawnych z dnia 22 października 2015 roku (Dz.U. z 2015 roku poz.1804) §2 pkt.6

SSO Renata Lech

ZARZĄDZENIE

1. odnotować zwrot akt w kontrolce terminowości sporządzania uzasadnień;
2. odpis wyroku z uzasadnieniem przesłać pełnomocnikom stron.

dnia 25 maja 2017 roku

SSO Renata Lech